

TARTALOM

Bevezetés	9
I. A román–magyar nyelvi érintkezés kutatástörténete	11
II. A romániai magyar nyelvváltozat szociolingvisztikai helyzetének összegző bemutatása, különös tekintettel a demográfia, az oktatás és a nyelvi jogok kérdésére	21
1. Az érintkező nyelvi közösségek státusa és demográfiai adatai.....	22
2. A nyelvi jogok kérdése	26
III. A kontaktusjelenségek tipológiája	33
1. Kontaktus, interferencia	35
2. Az interferencia és a kölcsönzés társadalmi és nyelvi kontextusa..	35
3. Idegen szó, kölcsönzó, jövevényszó	37
4. A kontaktusjelenségek tipológiája	39
4.1. A közvetlen (direkt) kölcsönzés formái	40
4.1.1. Tulajdonképpeni vagy morfémakölcsönzés	40
4.1.2. Tulajdonnév-kölcsönzés	41
4.1.3. Betűszó-kölcsönzés	42
4.1.4. A hangalakkölcsönzés.....	42
4.1.5. Visszakölcsönzés.....	43
4.2. A közvetett (indirekt) kölcsönzés és nyelvi hatás formái	43
4.2.1. Jelentéskölcsönzés	44
4.2.2. Tükörszavak, tükörfelfejezések	44
4.2.3. Közvetett frazémakölcsönzések, vándorszólások, jövevényszólások	45
4.2.4. Stílus-kölcsönzés	46
4.2.5. Hiperpurizmus.....	46
4.2.6. Relatív kontaktusjelenségek.....	47
4.3. Hibrid kölcsönzések és hibrid szerkezetek	49

IV. Közvetlen (direkt) kölcsönzések	51
1. Közvetlen kölcsönzések a nyelvváltozatok, regiszterek szempontjából.....	52
2. Köznévi kölcsönzések a stílusváltozat és az érzelmi viszonyulás szempontjából.....	58
3. Tulajdonnév-kölcsönzés, betűszók átvétele	63
3.1. Földrajzi nevek átvétele	63
3.2. Személynevek (családnevek) meghonosodása	66
4. Betűszók átvétele.....	73
5. Hangalakkölcsönzés, kölcsönhomonímia, visszakölcsönzés	75
V. Közvetett (indirekt) kölcsönzések.....	79
1. Jelentéskölcsönzés	79
2. Tükörszó.....	81
3. Tükörkifejezés.....	81
4. Frazémakölcsönzés	82
5. A közvetett átvételek és a nyelvváltozatok összefüggése	82
6. A tükörszerkezetek formális-szerkezeti sajátosságai.....	86
7. Tükörszerkezet vagy megőrzött régiség?	87
VI. Hibridszerkezetek.....	91
1. Hibridszavak	91
2. Hibridszerkezetek	93
VII. A lexikai elemek meghonosodásának alaktani kérdései.	
A másodlagos, harmadlagos kölcsönelemek kialakulása	95
1. Az átvevő nyelv morfológiai rendszerének hatása a kölcsönelemek meghonosodására	95
1.1. Népetimológia és behallás	96
1.2. Szóelvonás és integrálódás	98
1.3. Morfémacsere.....	99
2. Másodlagos, harmadlagos kölcsönelemek kialakulása.	
Produktivitási szabályok.....	101
2.1. Igei átvételek alaktani integrálódása	101
2.2. Névszói átvételek alaktani integrálódása	106
2.2.1. Főnevek integrálódása	106
2.2.2. Melléknevek integrálódása	109
VIII. Jelentésváltozási tendenciák.....	111
1. A jelentésmódosulás forrása	112
2. Specifikus jelentések kialakulása	113
3. Jelentésbővülés az átadó nyelv hatására.....	115
4. Metonimikus jelentéseltérések	117
5. Generalizálás: elvontabb jelentések kialakulása.....	118
6. Értékjelentés-módosulás	119

TARTALOM

7. Nagyobb mértékben eltérő jelentésviszonyok.....	119
8. Alakváltozatok és jelentéskülönbségek	120
IX. Mondattani kérdések.....	123
1. Szórendi jelenségek.....	123
2. Vonzatkölcsönzés.....	125
3. Kontaktusjelenségek az alany és az állítmány szintjén	126
4. Számbeli egyeztetési jelenségek.....	128
5. Kontaktusjelenségek a tagmondatok határán.....	130
X. Összegzés, következtetések	133
Felhasznált szakirodalom	137
Tárgymutató	149
Rezumat.....	153
Abstract.....	155